

Athugasemdir við frumvörp til laga um breytingar á lögum til búnaðarfræðslu, nr. 57/1999 og lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna nr. 64/1965

Að ósk landbúnaðarnefndar Alþingis gefur undirritaður eftirfarandi umsögn og athugasemdir við ofangreind frumvörp.

Almennt séð tel ég að sameining Landbúnaðarháskólans á Hvanneyri og Rannsóknastofnunar landbúnaðarins sé tímabær og æskileg. Eðlilegt er að háskólakennsla og viðeigandi rannsóknir séu á hendi sömu stofnunar eða í mjög nánu samstarfi kennslu- og rannsóknastofnana.

Eftirfarandi athugasemdir varða málefni Hólaskóla þar sem þau tengjast þessum frumvörpum umtalsvert:

Sú leið hefur verið valin í frumvörpunum að gera fáar breytingar á lögum um búnaðarfræðslu þar sem þær snerta málefni hinna tveggja menntastofnana landbúnaðarins, Hólaskóla og Garðyrkjuskóla ríkisins. Eg býst við að það eigi þær skýringar að þessar lagabreytingar eiga að ná svo til eingöngu til ofangreindrar sameiningar. Aftur á móti eru nokkur dæmi þar sem tillögurnar til breytinga hafa veruleg áhrif á lagalega stöðu hinna menntastofnananna, og óbein áhrifi eru augljóslega margvísleg. Í ljósi þessa geri ég sérstaklega eftirfarandi athugasemdir og tillögur:

- Í breytingunum á lögum um búnaðarfræðslu er gert ráð fyrir nafnbreytingu á Hólaskóla. Í lögunum frá 1999 l. gr. er nafn skólans “Hólaskóli Hólum í Hjaltadal”, en tillagan er að hinu lagalega nafni skólans verði breytt í “Hólaskóli”. Eg tel þetta óþarfa og líklegt til að veikja lagalega stöðu skólans sem sjálfstæðrar stofnunar með sitt aðalheimili á Hólum í Hjaltadal. Hólaskóli fékk leyfi til að starfa sem háskólastofnun með reglugerð 244/2003 og Garðyrkjuskóli ríkisins hefur fengið sambærilega reglugerð. Staða Hólaskóla sem háskólastofnunar var enn frekar undirstrikuð með því að nýlega samþykkti landbúnaðarráðherra nýja námskrá skólans þar sem gert er ráð fyrir námi til B.A. gráðu í ferðamálafræði og B.S. gráðu í fiskeldi og fiskalíffræði. Ef ætlunin er að leggja til einhverja nafnbreytingu á skólanum væri því eðlilegt að lagalega nafnið væri “Hólaskóli Háskólinn á Hólum í Hjaltadal” eða “Hólaskóli Háskólinn á Hólum”. Þetta á einnig við um nafn og hlutverk skólans varðandi þær tillögur sem eru um breytingar á 29 gr. og fyrirsögn VI kafla laga um búnaðarfræðslu. Skýringar sem gefnar eru við nafnbreytinguna í frumvarpinu er að mínu mati ófullnægjandi. Að sama skapi er eðlilegt er að full viðurkenning sé á núverandi hlutverki Hólaskóla sem sjálfstæðrar háskólastofnunar í þeim tilvikum sem skólinn tengist tillögum frumvarpanna, eins og ég sá þau, beint sjá #1. Því er eðlilegt að í frumvarpi um breytingar á búfræðslulögum 13. gr. þar sem kveðið er á um breytingar á 29. gr. laga um búnaðarfræðslu standi að Hólaskóli og Garðyrkjuskóli ríkisins séu “... vísinda og menntastofnanir landbúnaðarins á háskólastigi...” og að sama skapi tel ég rétt að tilgreina skýrar hvaða stofnanir er átt við í breytingatillögum frumvarpsins 14. gr. varðandi fyrirsögn VI kafla í lögum um búnaðarfræðslu.

- Í raun er það skoðun mín og tillaga að fyrst á annað borð er verið að gera fleiri breytingar á umræddum lögum en sem lúta eingöngu að sameiningu LBH og Rala er rétt að nota þetta tækifæri og gera lögin um búnaðarfræðslu skýr, og í nánara samræmi við lög um háskóla frá 1997, hvað snertir hlutverk Hólaskóla sem háskólastofnunar. Þetta felur í sér að í fyrsta lagi þarf að breyta nafninu með þeim hætti sem ég legg til hér að ofan. Í öðru lagi þarf að setja við skólann háskólaráð í stað skólanefndar og í þriðja lagi þarf að endurskilgreina starfsheiti, svo sem rektor í stað skólameistara.
- Í frumvarpi um breytingu á lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna 2. gr. b. varðandi breytingar á 30. gr. laganna er gerð tillaga um fyrirhugað rannsóknasvið Landbúnaðarháskólans nýja. Í ljósi þeirrar verkaskiptingar sem gildir milli menntastofnana landbúnaðarins (sjá m.a. ofangreinda reglugerð um Hólaskóla) geri ég athugasemdir við hversu víð tillagan um rannsóknasviðið er. Sérstaklega geri ég athugasemdir við að rannsóknir á ferskvatnsdýrum séu hafðar þarna með í ljósi þess að þetta er eitt af yfirlýstum sérsviðum Hólaskóla. Ég legg til að þessari upptalningu varðandi hlutverk rannsóknasviðsins verði sleppt alfarið í frumvarpinu en rannsóknir verði skýrðar síðar með reglugerð þar sem fullt tillit væri tekið til rannsóknahlutverks hinna menntastofnanna (hugsanlega sérstökum reglugerðum fyrir hvern skóla ef núverandi reglugerðir ná ekki til þessa á fullnægjandi hátt), enda er í 3. gr. frumvarps um breytingu á lögum um búnaðarfræðslu lagt til að landbúnaðarráðherra skuli gera reglugerð um verkaskiptingu á milli skólanna (breyting varðandi 5. gr. laga um búnaðarfræðslu).

Ég tel afar brýnt að ofangreind atriði verði tekin til enduskoðunar í þeim frumvörpum sem nú liggja fyrir, en ítreka að það er skoðun mín að sameining LBH og Rala er mjög tímabær.

Skúli Skúlason
rektor Hólaskóla - Háskólans á Hólum í Hjaltadal